

NERINGOS MUZIEJŲ 2022 M. VEIKLOS ATASKAITA

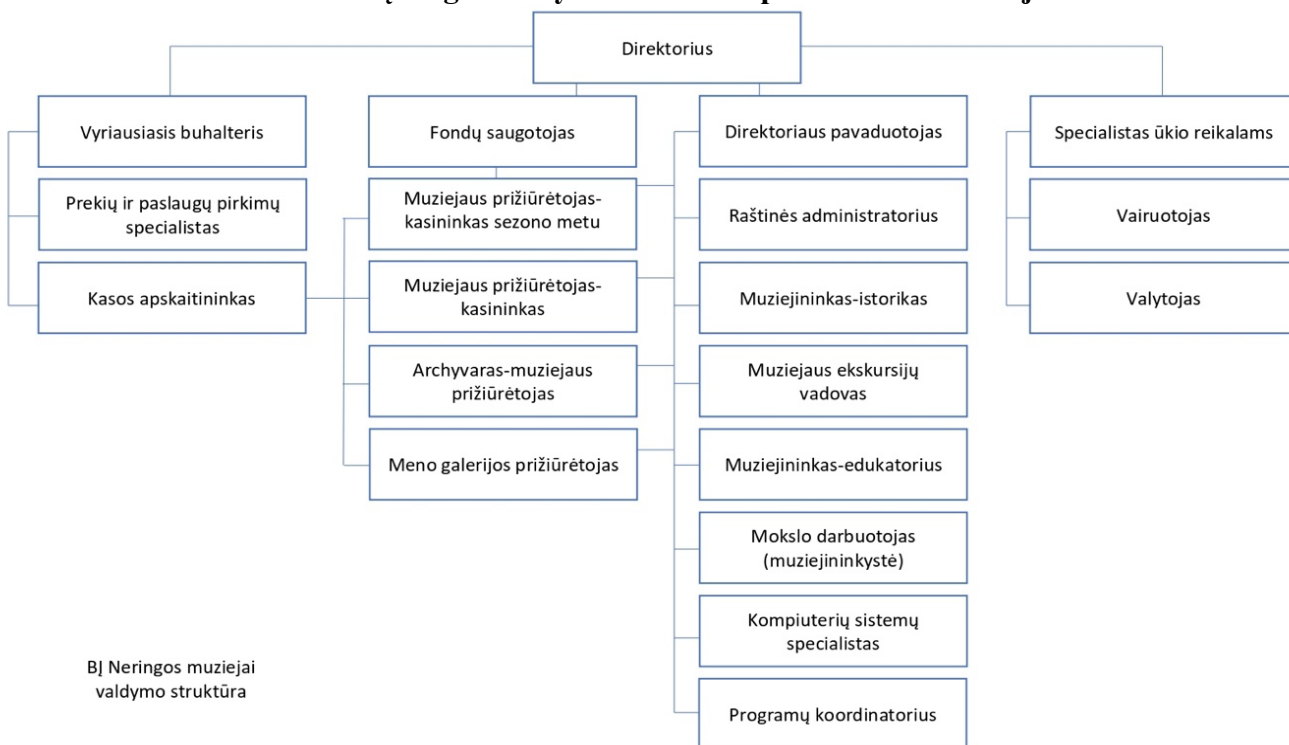
1. Įstaigos organizacinė veikla.

Įstaigai vadovauja dr. Lina Motuzienė, nuo 2017 m. sausio 6 d. konkurso būdu priimta biudžetinės įstaigos Neringos muziejų direktore.

1.1. Neringos muziejų vidaus administravimas.

Neringos muziejų patvirtinta organizacinė struktūra, pagal kurią įstaigoje dirba administracijos darbuotojai, kultūros darbuotojai, muziejininkai, specialistai, darbininkai: direktorius, direktoriaus pavaduotojas, vyr. buhalteris, fondų saugotojas, muziejininkas-educacijos specialistas, muziejininkas-istorikas, ekskursijų organizatorius, komunikacijos specialistas, muziejų kasininkai-ekspozicijų prižiūrėtojai (3 nuolat dirbantys + 3 sezono metu), informacinių technologijų specialistas, programų koordinatorius, viešųjų pirkimų specialistas, valytojai-kiemsargiai, ūkio reikalų specialistas-vairuotojas.

Įstaigos valdymo struktūra pateikiama schemeje:

1.2. Įstaigos vadovo ir darbuotojų iniciatyvos.

1.2.1. 2022 m. dėl Rusijos Federacijos paskelbto karo Ukrainai dalis turistų ir muziejų lankytojų atšaukė savo keliones į Neringą, todėl muziejų padaliniuose sulaukta mažiau lankytojų, nei planuota, ypatingai Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje, kurį aplankė pakankamai nedidelis skaičius lankytojų iš užsienio. Didžioji dalis turistinių grupių atšaukė vizitus į muziejų padalinius, mažiau užsienio lankytojų lankėsi renginiuose, ekskursijose ir edukacijose.

Nepaisant sudėtingos politinės situacijos, 2022-aisiais metais Neringos muziejų vadovė kartu su darbuotojais įgyvendino aktualius Neringos miestui projektus, išryškinančius svarbiausius miesto istorijos ir kultūros bruožus, kartu su kitomis Neringos kultūros įstaigomis prisidėjo prie miesto 585 metų sukakties minėjimo koncepcijos sukūrimo ir kultūrinių programų įgyvendinimo.

Išskiriame pagrindinius projektus, įgyvendintus Neringos muziejuose: 2 tarptautiniai projektai, finansuojami Europos Sąjungos ir Neringos savivaldybės „Immanuelis Kantas ir Thomas Mannas: Genius loci vietos dvasia“ ir „Genius loci kaip dialogas ir paskata turizmo vystymosi erdvės sukūrimui“, turistinio maršruto „Dvi dienos su genius loci“ rengimas ir leidyba, internetinės parduotuvės plėtra, veiklos komunikacija, naujų Neringos muziejų suvenyrų kūrimas ir rinkodara, įgyvendinti projektas „Klimato kaitos programa – atsinaujinančios energijos plėtra Neringos muziejuose“, vykdytos edukacijos visuose Neringos muziejų padaliniuose.

1.2.2. Iš Neringos muziejų pajamų įmokų atliktas remontas Rašytojo Thomo Manno memorialinio muziejaus bibliotekoje ir Thomo Manno miegamajame, atliktas remontas Kuršių nerijos istorijos muziejuje, atlikti kai kurie remonto darbai Nidos švyturyje. Europos Sąjungos ir Neringos savivaldybės lėšomis įrengta nauja ekspozicija Kuršių nerijos istorijos muziejuje ir atnaujintos erdvės Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje. Apgalvota koncepcija tarptautiniam projektui „Švyturių kelias aplink Baltijos jūrą“, kurio metu planuojama atlikti Nidos švyturio ir šalia esančio kuro sandėlio remontą, sukurti informatyvią ekspoziciją lankytojams, kartu su Lietuvos ir Latvijos partneriais sukurti turistinį maršrutą-vadovą aplink Lietuvoje ir Latvijoje, Kuržemėje esančius švyturius, sukurti efektyvią marketingo strategiją, skatinančią keliauti aplink švyturius ne vasaros sezono metu, siekiant patrauklumo ir platesnio žinomumo, sukurti tarptautinį renginį kartu su žymiais menininkais ir atlikėjais. Parengtas projektas „Istorinės ekspozicijos apie Nidos žvejų gyvenimą atnaujinimas, kurio metu Nidos žvejo etnografinėje sodyboje bus įrengta modernus informacinis ekranas, pasakojantis apie Nidos žvejų gyvenimą ir veiklą ir sukurti 3 vnt. informacinių audiogidų lietuvių ir anglų kalbomis.

1.2.3. 2022 m. Neringos muziejai užbaigė ir sėkmingai įgyvendino ES ir Neringos savivaldybės lėšomis finansuotą projektą „Klimato kaitos programa – atsinaujinančios energijos plėtra Neringos muziejuose“, kurio metu įrengta geografiškai nuo elektros energijos vartojimo vietos nutolusi saulės šviesos elektros energijos gamybos įrenginys Nemajūnų km., Lazdijų raj., kuriuo siekiama sumažinti energijos išlaidas Neringos muziejams ir prisidėti prie ekologinio požiūrio plėtros.

1.2.4. Neringos muziejai įgyvendina projektą „Nuostabiosios žemės beieškant: Nidos dailininkų kolonija“:

1) Neringos muziejų pastangomis, pirmą kartą Neringoje surengtas kultūros asociacijos „Euroart“ narių suvažiavimas. Tarptautinė, plačiai visoje Europoje žymi organizacija *euroart* susikūrė 1994 m. kaip Europos dailininkų kolonijų federacija, siekiant išsaugoti ir apsaugoti apsaugoti Europos dailininkų kolonijų praeitį ir atmintį. Ji buvo įkurta Briuselyje, globojant Europos Parlamentui ir Europos Komisijai. Šiuo metu *euroart* sudaro apie 70 organizacijų narių, asocijuotų organizacijų ir asmeninių narių 13 Europos šalių: Austrijoje, Belgijoje, Danijoje, Suomijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Vengrijoje, Italijoje, Lietuvoje, Nyderlanduose, Norvegijoje, Lenkijoje ir Suomijoje.

2) suorganizuotos kelios ekskursijos „Nidos dailininkų kolonija – vietos dvasios atspindys“;

3) surengtos 2 meno parodos: rugpjūčio pabaigoje Kuršių nerijos istorijos muziejuje atidaryta paroda „Marių pasakos“ iš Aleksandro Popovo kolekcijos ir gruodžio gale paroda iš Neringos muziejų kolekcijos, atspindinti ir pristatanti Nidos dailininkų kolonijos darbus.

4) Lankytojams atvertas Hermanno Blodės viešbučio muziejus, įsikurtas viešbučio „Nidos banga“ patalpose. Šį atvėrimą inspiravo Neringos muziejų ir viešbučio „Nidos banga“ vadovų pasirašyta bendradarbiavimo sutartis, kuria suteikta galimybė neatlygintinai apsilankyti visus, kurie domisi Nidos dailininkų kolonijos, ir ypatingai Blodės viešbučio, kaip šios kolonijos susibūrimo vieta, istorija.

1.2.5. Neringos muziejai pirmą kartą surengė Švyturių savaitgalį Nidoje: sukurta šviesos instaliacija, surengti muzikiniai koncertai ir edukacijos. Projekto tikslas: atkreipti visuomenės dėmesį į istorinio jūrų navigacinio kultūros paveldo aplink Baltijos jūrą svarbą, šio paveldo atvėrimą ir pritaikymą visuomenės poreikiams, tuo pačiu siekiant turizmo plėtros didinimo Neringos mieste.

1.2.6. Visuose Neringos muziejų padaliniuose vykdomos 12 skirtingų edukacinių programų, 3 iš jų 2018 m. įtrauktos į Lietuvos Kultūros ministerijos patvirtintą kultūros ir meno paslaugų, įtraukiamų į kultūros paso paslaugų rinkinį, sąrašą. 2022 m. surengti 26 edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 471 darželinukai ir mokiniai.

1.2.7. Vasaros sezono metu nustatytu laiku organizuojamos ekskursijos lietuvių, anglų, vokiečių, rusų kalbomis Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje ir Kuršių nerijos istorijos muziejuje.

1.2.8. Vadovo iniciatyva įstaigos darbuotojai kėlė kvalifikacijas šiose srityse: viešieji pirkimai ir jų administravimas, dokumentų valdymas, kultūros paveldo skaitmeninimas, muziejų ekspozicijų modernizavimas, edukacinių programų muziejuose tobulinimas, lyderystė, užsienio kalbų mokymas.

1.2.9. Įsigytos (147 vnt.) retos ir labai vertingos Neringos istorijai ir jos atminimo įamžinimui muziejinės vertybės ir eksponatai.

1.3. Asmeninis vadovo ir darbuotojų tobulėjimas.

1.3.1. Dalyvavimas mokymuose „Emocinė inteligencija ir sėkmė – emocinio intelekto lavinimo mokymai“ 2022 m. kovo 18 d.

1.3.2. Dalyvavimas mokymuose „Komandinis darbas ir lyderystė“ 2022 m. gegužės 17 d.

1.3.3. Dalyvavimas mokymuose „Efektyvi komunikacija ir komandos sutelktumas“ 2022 m. gegužės 26 d.

1.3.4. Dalyvavimas mokymuose „Viešųjų pirkimų naujovės 2022 metais“ 2022 m. vasario 7 d.

1.3.5. Dalyvavimas mokymuose „Profesionalaus klientų aptarnavimo principai“ 2022 m. birželio 23 d.

1.3.6. Dalyvavimas mokymuose „Projektų apskaita pagal VSAFAS“ 2022 m. spalio 05 d.

1.3.7. Dalyvavimas mokymuose „Užduočių delegavimas, konstruktyvus grįžtamasis ryšys“ 2022 m. lapkričio 23 d.

1.4. Projektinė veikla.

1.4.1. Užbaigtas 24 mėn. trukęs tarptautinis projektas „Immanuelis Kantas ir Thomas Mannas: Genius loci vietos dvasia“, finansuotas Europos Sąjungos pagal sutartį IS-195“. Sukurta nauja ekspozicija Kuršių nerijos istorijos muziejuje, skurtas ir išleistas turistinis maršrutas -gidas „Dvi dienos su genius loci“.

1.4.2. Užbaigtas 18 mėn. trukęs tarptautinis projektas „GENIUS LOCI 2 dialoge ir judėjime: erdvės kūrimas turizmo plėtrai“ finansuotas pagal sutartį IS-155. Iš dalies atnaujinta ekspozicija Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje, sukurti ir įdiegti audio gidai lietuvių, anglų, vokiečių ir rusų kalbomis, įrengtas interaktyvus suolas, sukurta ir įdiegta instaliacija „Selfis su Thomu Mannu“.

1.4.3. Kasmet vykdomas ir įgyvendinamas projektas „Vėtrungių Nidos priepilaukoje priežiūra ir restauracija“. Gautas finansavimas iš Neringos savivaldybės 6000,00 Eur.

1.4.4. Kasmet vykdomas ir įgyvendinamas projektas „Raganų kalno simpoziumas“. Gautas finansavimas iš Neringos savivaldybės 7000 Eur.

1.4.5. Toliau kuriama autentiška Neringos muziejų suvenyrų linija.

1.4.6. Tobulinta Neringos muziejų elektroninė parduotuvė <https://www.shopneringa.lt>.

1.4.7. Įgyvendintas projektas „Atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimas Neringos muziejuose“. Projekto finansavimo šaltinis, vertė (Eur): Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos ministerijos Klimato kaitos programos lėšų 28 820,00 Eur, Neringos savivaldybės lėšų 30 00,00 Eur.

1.5. Muziejaus rinkinio charakteristika

Muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius – 9226 vnt.

2022 m. įsigytų naujų eksponatų skaičius – 147 vnt. (2021 m. – 160 vnt.)

Suskaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius 2022 m. – 70 vnt. (2021 m. – 70 vnt.). Iš viso suskaitmenintų kultūros paveldo objektų skaičius 581 vnt. (2021 m. 511 vnt.).

Būtinų konservuoti ir restauruoti muziejaus rinkiniuose saugomų eksponatų skaičius – 91 vnt.

1.6. Numatomi planai ir prognozės.

1.6.1. Skatinti kultūros inovacijas: parengti paraišką projektui „Švyturiai aplink Baltijos jūrą“ ES finansuojamai Interreg Lietuvos ir Latvijos bendradarbiavimo per sieną programai;

1.6.2. Skatinti kultūros inovacijas: parengti paraišką projektui „Rašytojo Thomo Manno memorialinio muziejaus lankymo sąlygų gerinimas“ pagal ES finansuojamą programą „Kultūros paveldo aktualizavimas ir įveiklinimas“.

1.6.3. Skatinti kultūros inovacijas: įgyvendinti projektą „Istorinės ekspozicijos apie Nidos žvejų gyvenimą atnaujinimas“ pagal Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Žemės ūkio ministerijos žvejybos ir akvakultūros vietos projektų įgyvendinamų pagal Lietuvos žuvininkystės sektoriaus 2014-2020 metų veiksmų programos priemonę „Vietos plėtros strategijų įgyvendinimas“.

1.6.4. Nuolat tobulinti, atnaujinti informaciją Neringos muziejų puslapiuose www.neringosmuziejai.lt ir www.raganukalnas.lt, www.nerijada.lt, kitas komunikacines platformas, Neringos muziejų socialinius tinklus.

1.6.5. Tobulinti Neringos muziejų suvenyrų liniją.

2. Įstaigos Neringos muziejai veiklos pristatymas ir rodikliai.

Trumpas įstaigos / įmonės pristatymas: personalas (darbuotojų skaičius, vidutinis darbo užmokestis).

2.1. Įstaigos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, skaičius:

Vasaros sezono metu – 19

Ne sezono metu – 16

2.2. Vidutinis darbo užmokestis 2022 m.

Eil. Nr.	Pareigybių pavadinimas	Etatų skaičius	Vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis (Eur)	
			2021	2022
1.	Administracija	3	1660,18	1926
2.	Kultūros darbuotojai	6	823,18	1173,89
3.	Kiti specialistai ir darbuotojai	7	841,22	1004,01

Atlyginimų dydžių pokytis fiksuojamas dėl 2022 m. atsiradusio poreikio užtikrinti Švyturio veiklą, ypač sezono metu, dėl ko buvo priimti darbuotojai terminuotam laikotarpiui; taip pat dėl darbuotojų atostogų bei pasikeitimų dėl vaikų auginimo atostogų.

Atlyginimai iš Neringos savivaldybės biudžeto lėšų: 201,8 tūkst. Eur, iš jų išlaikomi įstaigos administracijos, kultūros darbuotojai, specialistai ir darbininkai.

Atlyginimai iš įstaigos pajamų įmokų ir likučių: darbo užmokestis 70,2 tūkst. Eur, iš jų buvo sumokėti atlyginimai įstaigų priežiūros, viešųjų pirkimų, ūkio dalies specialistams bei laikinai priimtiems (vasaros sezono metu) darbuotojams.

2.3. Valdomas turtas (materialinė bazė ir jos būklė)

Neringos muziejai valdo turta, įsigytą, gautą dovanų ar perleista valdyti kitaip už 492 999,41 Eur; bendrą ilgalaikį turta, kurio likutinė vertė 2022 m. gruodžio 31 d., sudarė 528 203,88 Eur. Valdomas ilgalaikis turtas paskirstytas į materialųjį, nematerialųjį turta ir kultūrinės bei muziejines vertybes. Nematerialaus turto pagrindas yra licencijos ir programinės įrangos, kurio didžioji dalis yra nusidėvėjusi, bet įvertinta kaip tinkama ir toliau eksploatuojama.

Materialines vertybes sudaro pastatai (negyvenamieji ir infrastruktūros), būklė vertinama gerai; biuro baldai ir įranga – didžioji dalis nusidėvėjęs, bet tinkama naudoti muziejų veikloje; transporto priemonės – automobilis – visiškai nusidėvėjęs pagal priskirtą naudojimo laikotarpį, ketinama įsigyti naują.

Kultūrinės ir muziejinės vertybės – turtas, kuriam pagal apskaitą nėra taikomas nudėvėjimo skaičiavimo metodas. Tai kultūros paveldo statiniai ir muziejiniai eksponatai. Kai kurių būklė vertinama patenkinamai, todėl atliekami restauravimo darbai.

2.4. Vidaus ir išorės problemos ir siūlomi problemų sprendimo būdai.

Neringos muziejai, šiuo metu administruojantys ir vykdytys veiklą trijuose Nidoje esančiuose muziejuose, Nidos švyturyje, taip pat prižiūrintys medinių skulptūrų ekspoziciją Raganų kalne Juodkrantėje, vėtrungių galeriją Kuršių nerijos pakrantėje Nidoje, turi viziją tapti kultūros ir švietimo įstaiga, kurioje lankytojams ir dalyviams būtų įdomu ir nenuobodu, diegti inovacijas, vykdyti vietos socialinę ir kultūros plėtrą. Neringos muziejai kartu su įstaigos darbuotojais siekia tapti stipriu Lietuvos ir užsienio turistų traukos objektu. Įgyvendinus įstaigos vadovės ir kitų darbuotojų parengtus ir laimėtus tiek nacionalinio lygmens, tiek tarptautinius projektus, pavyksta muziejų filialuose įrengti naujas ekspozicijas, sukurti informacinius audiogidus, įdiegti inovatyvias naujoves. Esant finansinėms galimybėms bus kuriamos virtualios parodos, hologramos, jauniems lankytojams kuriamos atraktyvios mokymosi programos ir interaktyvūs žaidimai, intensyviau įveiklinama kavinė Rašytojo Thomo Manno memorialiniame muziejuje. Dalis idėjų jau yra įgyvendinta, bet siekiant visapusiško idėjų įgyvendinimo, Neringos muziejų darbuotojai susiduria su įvairiomis problemomis ir iššūkiais:

2.4.1. Nepaisant įvairių paraiškų rengimo projektams įgyvendinti, atlikti visas Neringos muziejų nustatytas užduotis nuolat pritrūksta finansinių ir žmogiškųjų išteklių. Vienas iš Lietuvos muziejų potencialo elementų yra profesinė kompetencija, dėl kurios trūkumo gali prastėti jų intelektualinės produkcijos kokybė. Atsižvelgiant į tai, kad Neringoje mažėja vietos gyventojų, ypatingai jaunimo, taip pat atkreipiant dėmesį į geografinę padėtį, susiduriama su specialistų trūkumu ir sistemingu jų dalies mažėjimu darbuotojų struktūroje. 2022 metais pagrindinius Neringos muziejų kultūros renginius organizavo, tiek regioninius, nacionalinius, tiek tarptautinius projektus rengė, įgyvendino 3-4 Neringos muziejų darbuotojai. Pakankamai nedideli tiek kultūros, tiek kitų pareigybių darbuotojų atlyginimai nemotyvuoja dirbti kultūros paslaugas teikiančiose įstaigose, labiau pasirenkamas privatus sektorius.

2.4.2. Siekiant Nidos švyturio lankytojams suteikti kokybiškas paslaugas, privalome įgyvendinti Nidos švyturio statinių komplekso paveldo tvarkybos-remonto darbus, suteikti lankytojams papildomų paslaugų.

2.4.3. 2023 m. sausio pradžios įvykiai Medinių skulptūrų ekspozicijoje Raganų kalne Juodkrantėje, kai 3 medinės skulptūros buvo suniokotos, atskleidė naują problemą viename iš lankomiausių ir dažniausiai fotografuojamų turizmo objektų Vakarų Lietuvoje. Medinių skulptūrų ekspozicijoje nėra įrengtos video kameros ar kitaip saugomos, todėl ateityje gali iškilti didesnė jų išsaugojimo rizika.

Pasivaikščiojimo takai, kuriuose įkurtos medinės skulptūros, yra remontuotinos būklės, kai kurios takų atkarpos – kritinėje situacijoje. Ilgainiui neprižiūrint ir neremontuojant pasivaikščiojimo takų, Raganų kalno ekspozicijos prieinamumą lankytojams teks riboti. Raganų kalno fotografijų gausu platformose „Instagram“, „Youtube“, kuriose paliekami ir atitinkami komentarai.

Problemos sprendimo siūlymas – sudaryti kelių metų takų atnaujinimo strategiją ir ją įgyvendinti etapais.

2.5. Muziejuose apsilankiusiųjų skaičius.

Muziejus	Metai	Lankytojai
Nidos Žvejo etnografinė sodyba	2022	3500
	2021	3177
Rašytojo Thomo Manno memorialinis muziejus	2022	9000
	2021	8019
Kuršių Nerijos istorijos muziejus	2022	2500
	2021	1925
Nidos švyturys	2022	12500
	2021	12187

2.6. Organizuotų renginių skaičius 2021–2022 m.

Metai	Renginių skaičius	Renginiai nuotoliniu būdu
2021	51	18
2022	52	5

3. Biudžetinės įstaigos Neringos muziejai finansinės veiklos ataskaita.

Lėšų pavadinimas	Lėšų dydis, tūkst. Eur		Panaudojimas
	2022 m.	2021 m.	
Savivaldybės biudžeto lėšos	201,8	182,9	Darbo užmokestis su darbdavio mokesčiais
	0	4,4	Ilgalaikio turto įsigijimai
	23,0	12,00	Renginių organizavimas
	6,0	5,8	Vėtrungių restauracijos darbai
	0	0	Muziejinių vertybių įsigijimas
	7,0	5,6	Raganų kalno medinių skulptūrų restauracija
LKT lėšos	14,0	10,7	Projektų ir renginių kofinansavimas
ES lėšos	26,7	69,66	Projektų įgyvendinimas
Pajamų įmokos (lėšos už mokamas paslaugas ir parduodamas prekes)	122,18	71,81	Darbo užmokestis su darbdavio mokesčiais, įstaigos išlaikymas (visų trijų muziejų šildymo, elektros, vandens kaštai, telekomunikacijos, kiti mokesčiai), patalpų remontas, ūkinės prekės, ekspozicijų modernizavimas, spaudiniai, prekės pardavimui, renginių organizavimas, ilgalaikis turtas.